

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ (μονογραφίες)

- Barthélemy D. - Cheynet J.-Cl., *Guerre et Société au Moyen Âge. Byzance - Occident (VIIe-XIIIe siècle)* [Monographies, 31], Paris 2010
- Birkenmeier J. W., *The development of the Komnenian army 1081-1180* [History of Warfare 5], Leiden-Boston-Köln 2002
- *Byzantine Diplomacy*, ed. J. Shepard-S. Franklin, Aldershot 1992
- *Το εμπόλεμο Βυζάντιο (9^{ος}-12^{ος} αι.)* [Ινστιτούτο Βυζαντινών Ερευνών, Διεθνή Συμπόσια 4, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών], Αθήνα 1997
- Haldon J., *Warfare, State and Society in the Byzantine World, 565-1204*, London 1999
- Καραπλή Κατερίνα, *Κατευόδωσις στρατού. Η οργάνωση και η ψυχολογική προετοιμασία του βυζαντινού στρατού πριν από τον πόλεμο (610-1081, τ. Α΄*, Αθήνα 2010
- *Byzantine war ideology between Roman imperial concept and Christian religion, Akten des Internationalen Symposiums (Wien 19.-21. Mai 2011)*, Koder J. - Stouraitis I. (eds), [Österreichische Akademie der Wissenschaften, Philosophisch-Historischw Klasse, Denkschriften, 452. Band, Veröffentlichungen zur Byzanzforschung Band XXX], Wien 2012
- Κόλια-Δερμιτζάκη Αθηνά, *Ο βυζαντινός «ιερός πόλεμος». Η έννοια και η προβολή του θρησκευτικού πολέμου στο Βυζάντιο* [Ιστορικές Μονογραφίες, 10], Αθήνα 1991 (ανατύπωση 2001)
- *Ιστορίες πολέμου στη Νοτιοανατολική Ευρώπη: Μια προσέγγιση στη διαχρονία με αφορμή τα 100 χρόνια από τους Βαλκανικούς Πολέμους (1912-13). Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου (Αθήνα 7 – 9 Νοεμβρίου 2013)*, Κόλια-Δερμιτζάκη Α.- Πλουμίδης Σπ.-Σειρηνίδου Β. (εκδ.)-Λυκάκη Μ. (συνεργ. έκδ.), [Ιστορήματα 6], Αθήνα 2018 (οι μελέτες που αφορούν στο Βυζάντιο)
- Lev Y., *War and Society in the Eastern Mediterranean, 7th-15th Centuries.* [The Medieval Mediterranean. Peoples, Economies and Cultures, 400-1453, 9.], Leiden/... 1997
- Lounghis T.C., *Les ambassades byzantines en Occident depuis la fondation des etats barbares jusqu`aux Croisades (407-1096)*, Athens,1980

- Luttwak, Ed., *The grand strategy of the Byzantine Empire*, Cambridge/Mass 2009 [*Η υψηλή στρατηγική της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας*, μετάφραση Μάριος Μπλέτας, Αθήνα 2009]
- *Peace and War in Byzantium. Essays in Honor of George T. Dennis, S. J.*, Miller T. S. & Nesbitt J. (eds), Washington D.C. 1995
- Παπασωτηρίου Χ., Βυζαντινή υψηλή στρατηγική: 6ος-11ος αιώνας. Βιβλιοθήκη Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων, 25., [Σειρά μελετών Διπλωματίας και Στρατηγικής, 4. Βιβλιοθήκη Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων, 25.], Αθήνα 2000
- Πατούρα Σοφία, Οι αιχμάλωτοι ως παράγοντες επικοινωνίας και πληροφόρησης (4ος-10ος αι.) (Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών/ Κέντρο Βυζαντινών Ερευνών), Αθήνα, 1994
- Rotman Y., *Les esclaves et l'esclavage à Byzance. De la Méditerranée antique à la Méditerranée médiévale, VIe-XIe siècle*, Paris 2004
- *The ethics of war. Shared problems in different traditions*, Sorabij R. and Rodin D. (ed.), Oxford 2006
- Verlinden Ch., *L'esclavage dans l'Europe Médiévale, II, Italie - Colonies italiennes du Levant - Levant Latin - Empire byzantin.*, [Rijksuniversiteit te Gent Werken Uitgegeven Door de Faculteit van de Letteren en Wijsbegeerte, 162], Gent 1977

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ (άρθρα)

Alexopoulos, Th., Using ancient military handbooks to fight medieval battles: two stratagems used by Alexios I Comnenos against the Normans and the Pechenegs , *Εώς και Εσπέρια* 8 (2012) 49-71

Antonopoulos P.T., The less obvious ends of Byzantine diplomacy, στο: *Byzantine Diplomacy*, Shepard J.-Franklin S. (eds), Aldershot 1992, 315-319

Cosentino S., Writing about war in Byzantium, *Revista de Historia das Ideias* 30 (2009) 83-99

Dagron G., Minorités ethniques et religieuses dans l'orient byzantin a la fin du Xe et au XIe siècle: l'immigration syrienne *Travaux et Mémoires* (1976) 177-216 [= ο ίδιος, *La romanité chrétienne en orient*, London 1984, X],

de Souza P. and France John , *War and Peace in Ancient and Medieval History*, New York 2008

Devries K, Medieval warfare and the value of human life, στο: *Noble ideals and bloody realities. Warfare in the middle ages*, Christie N.-Yazigi M. (eds), [History of Warfare, 37], Leiden 2006, 27-56

Drocourt N., Rompre la paix: entre l'idéologie de la paix et la réalité de l'irrespect des traités diplomatiques a Byzance (VIIe-XIe siècles), *Erytheia*, 24, 2003, 45-75

Haldon J., Information and war: some comments on defensive strategy and information in the Middle Byzantine Period (ca. 660-1025), στο: *War and warfare in Late Antiquity*, Sarantis A.-Christie N. (eds), Leiden-Boston 2013, 373-393

Kolia-Dermitzaki A., Some remarks on the fate of prisoners in Byzantium (9th - 10th centuries), La liberazione dei "cattivi" tra Cristianita e Islam. Oltre la crociata e il Jihad: tolleranza e servizio umanitario, Cipollone G. (ed), [Collectanea Archivi Vaticani, 46], Citta del Vaticano 2000, 583-620

Koutrakou N., " Spies of towns ". Some remarks on espionage in the context of Arab-Byzantine relations (VIIth-Xth centuries), στο: *Proceedings of the Sixth International Congress of Graeco-Oriental and African Studies*, Christides V.-Papadopoulos T. (eds), Nicosia 2000, 243-266

Koutraku N., Logos and Pathos between Peace and War: Phetoric as a Tool of Diplomacy in the Middle Byzantine Period, *Θησαυρίσματα* 25 (1995) 7-20

Laiou A., The just war of eastern Christians and the holy war of the crusaders, στο: *The ethics of war. Shared problems in different traditions*, Sorabij R. and Rodin D. (ed.), Oxford 2006, 30-43

Litavrin G.G., Les guerres dans les Balkans aux XIe - XVe siècles et leurs consequences économiques, στο: Αρμός. Τιμητικός τόμος στον καθηγητή Ν.Κ. Μουτσόπουλο για τα 25 χρόνια πνευματικής του προσφοράς στο πανεπιστήμιο, Thessalonike, 1990, 1075-1080

Lykaki M., "Ημῶν ἀεὶ τὴν εἰρήνην ἀσπαζομένων καὶ πρὸς τοὺς ὑπηκόους καὶ πρὸς τοὺς βαρβάρους": An Approach to the Byzantine "Just War" as Illustrated in Cases from the Middle Byzantine Era, στο: *Violence and Politics: Ideologies, Identities, Representations*, A.

Ampoutis et als (ed.), Cambridge Scholars Publishing, Newcastle upon Tyne 2018, σελ. 395 – 408

McGeer E Byzantine siege warfare in theory and practice, στο: *The Medieval city under siege*, Corfis I.-Wolfe M. (ed.) ,Woodbridge/... 1995, 123-129

McMahon L., *De velitatione bellica* and byzantine guerrilla warfare, *Annual of Medieval Studies at CEU* 22 (2016) 22-33

Miller D. A., Byzantine Treaties and Treaty-making: 500-1025 AD, *Byzantinoslavica* 32 (1971) 56-67

Munitiz J. A. , War and Peace Reflected in Some Byzantine Mirrors of Princes, στο: *Peace and War in Byzantium. Essays in Honor of George T. Dennis, S.J.*, Miller T. S. - Nesbitt J. (eds), Washington D. C. 1995, 50-61

Nerlich D., Diplomatische Gesandtschaften zwischen Ost- und Westkaisern 756-1002 [Geist und Werk der Zeiten, 92], Bern 1999

Pitsakis C.G., Guerre et paix en droit byzantin, *Mediterranées* 30/31 (2002) 203-232

Stouraitis I., Byzantine war against Christians - an "emphylios polemos"?, *Σύμμεικτα* 20 (2010) 85-110

Strässle P.M., Krieg und Frieden in Byzanz, *Byzantion* 74 (2004) 110-129

Strässle P.M., Krieg, Kriegsführung und Gesellschaft in Byzanz (9.-12. Jh). Ein polemologischer Erklärungsansatz, *Byzantinische Forschungen* 19 (1993) 149-169

Sullivan D.F., Byzantium Besieged: Prescription and Practice, στο: *Βυζάντιο. Κράτος και Κοινωνία, Μνήμη Νίκου Οικονομίδη*, Αβραμέα Α. – Λαΐου Α. .... (εκδ.), Αθήνα, 2003, 509-521

Troianos Sp., La paix comme bien legal protegé a Byzance, στο: Προσφορά στον Ηλία Κρίσπη, Αθήνα/Κομοτηνή 1995, 603-609

Verlinden Ch., Guerre et traité comme sources de l'esclavage dans l'empire byzantin aux IXeme et Xeme siecles, *Graeco-Arabica* 5 (1993) 207-212

Vryonis S., The Eleventh Century: was there a Crisis in the Empire? the Decline of Quality in the Byzantine Armed Forces, στο: *Η αυτοκρατορία σε κρίση(?) Το Βυζάντιο τον 11ο αιώνα*

(1025-1081), Βλυσίδου Βασιλική (επιμ.) [Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Ινστιτούτο Βυζαντινών Ερευνών, Διεθνή Συμπόσια 11], Αθήνα 2003, 17-43

Vryonis Sp., Jr., The battles of Manzikert (1071) and Myrioccephalum (1176). Notes on food, water, archery, ethnic identity of foe and ally, στο: *Les Seldjoukides d'Anatolie*, Leiser G. (ed.), *Mesogeios* 25-26 (2005) 49-69

Καραγιαννόπουλος Ι., Οι Θεληματάριοι, στο: *Φιλέλλην*, *Studies in honor of Robert Brownning*, Constantinides C.N. - Panagiotakes N.M. - Jeffreys E. / Angelou A.D. (eds), [Istituto Ellenico di Studi Bizantini e Postbizantini di Venezia - Bibliothek, 17], Venice (1996) 159-174

Χρυσός Ευ., Ο πόλεμος έσχατη λύση, στο: *Βυζάντιο - Κράτος - Κοινωνία, Μνήμη Νίκου Οικονομίδη*, Αβραμέα Α. - Λαΐου Α. - Χρυσός Ευ. (εκδ.), Αθήνα 2003, 543-563